

Pišem ...

V današnjih časih se nam zdi, da moramo skoraj vsako besedo natipkati.

Toda nekoč ni bilo tako.
Ljudje so pisali na roko (ročno).

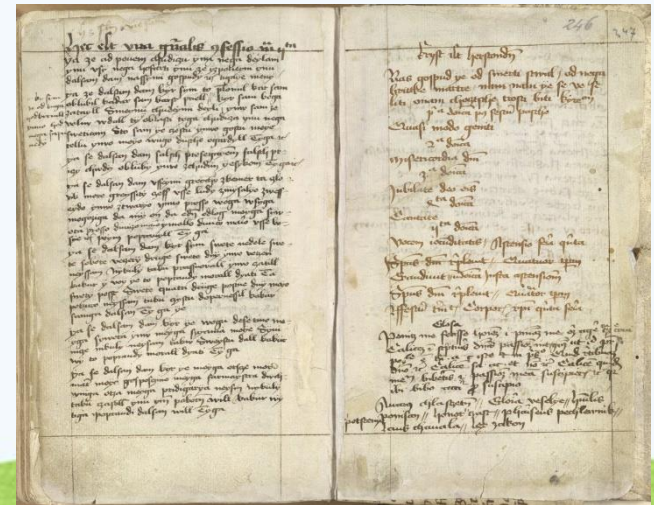

V srednjem veku je tako nastalo kar nekaj rokopisnih besedil:

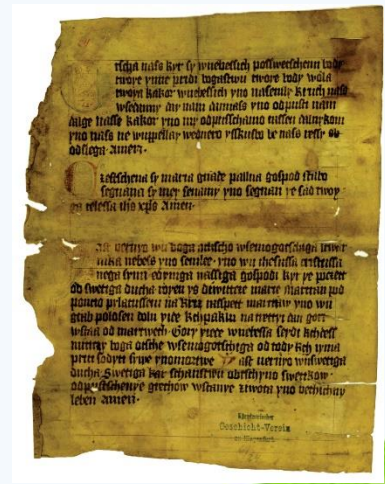
- Brižinski spomeniki, prva zapisana slovenska beseda (ok. leta 1000)

- Stiški rokopis

- Rateški ali Celovški rokopis

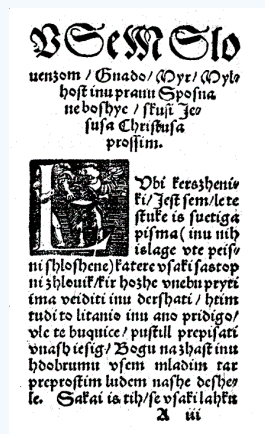
Skozi zgodovino se je spreminjala tudi (slovenska) pisava. Pri zapisovanju so ljudje uporabljali različna pisala. Razvoj pisal kaže razvoj človeške civilizacije. Vaši vrstniki v preteklosti so najprej pisali na voščene tablice, šele kasneje na papir.

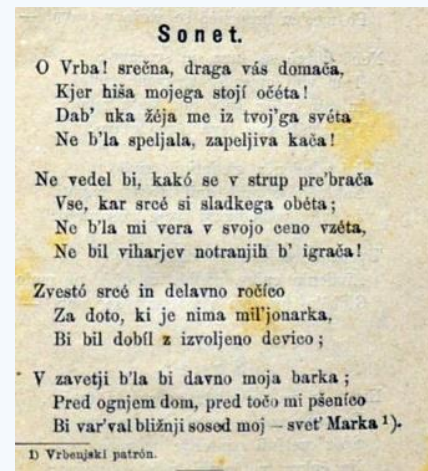
Razvoj slovenske pisave: karolinška minuskula → bohoričica → gajica

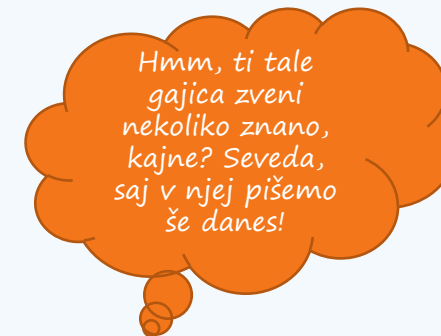
karolinška minuskula

bohoričica

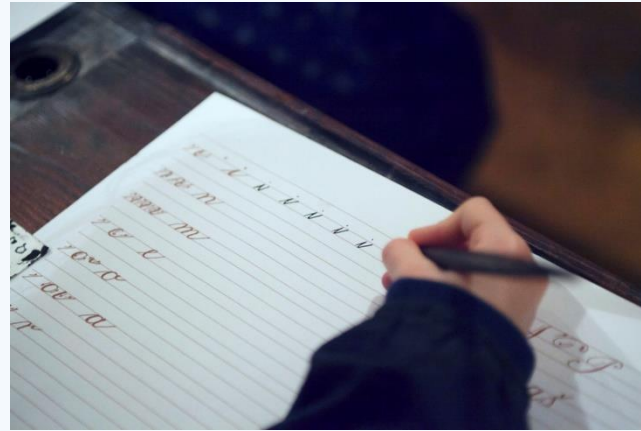

gajica

Hmm, ti tale gajica zveni nekoliko znano, kajne? Seveda, saj v njej pišemo še danes!

Ročno pisanje je bilo nekoč tako pomembno, da so v osnovne šole uvedli leta 1774 predmet lepopis.

Takrat so ga imenovali „pravpisanje“. Cilj poučevanja je bil pridobitev razločnega in prijetnega rokopisa. Kot samostojni predmet je bil ukinjen leta 1959.

No, košček tega učnega predmeta si bomo danes privoščili tudi mi.

- Teden od 18. januarja do 22. januarja je namreč Teden pisanja z roko.
- To je vseslovenska akcija, s katero ozaveščamo o pomenu ohranjanja pisanja z roko.
- V tem tednu bomo spodbujali »lepo« pisanje z roko, čitljivo, tekoče, četudi bomo pisali bolj počasi. Skrbno bomo oblikovali in povezovali črke. Vemo, da nekateri pišejo le še s tiskanimi črkami, ampak mi se bomo trudili pisati s pisanimi črkami – tako malimi kot velikimi.
- Osrednja tema Tedna 2021 je Pišem pismo prijatelju. To je široka tema, ki omogoča kreativnost v največji možni meri. Besedo »prijatelj« lahko razumemo v širšem pomenu besede. To je lahko sošolec, mama, oče, babica, dedek, brat, sestra, sosed ipd.

Moja domača naloga

- Napisali boste pismo – na roko, seveda!
- V pismu lahko izberete poljubno temo: lahko pišete o novoletnih praznikih in počitnicah, o šolanju na daljavo, kakšni veseli dogodivščini, ki ste jo doživeli te dni na snegu, lahko razmišljate o svoji prihodnosti ...

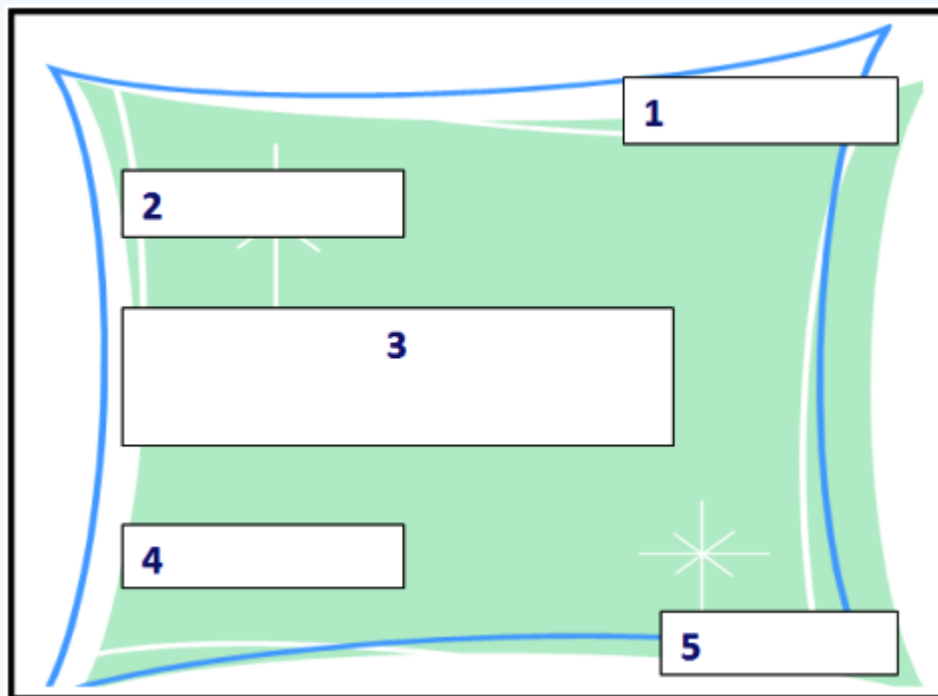
- Pismo napišite na bel list (pod list podložite črtalnik).
- Izberite črno ali modro pisalo, ki ne packa. Ne uporabljajte belila.
- Ne pozabite na sestavne dele pisma: nagovor, kraj in datum, vsebina, pozdrav, podpis. Pismo naj bo dolgo dobre pol strani lista A4.

Nasvet: Pismo najprej napišite za vajo in ga nato prepisite.

- Predvsem pa pazite na lepo, čitljivo, estetsko pisavo in seveda pravopis.
- Pismo slikajte in pošljite svoji učiteljici slovenščine do 15. ure.
- Najbolj izvirna pisma in seveda pisma z najlepšo pisavo bodo objavljena na šolski spletni strani.

V pomoč še oblika pisma:

- 1 – kraj in datum, vmes vejica
- 2 – nagovor
- 3 – vsebina, razdeljena na odstavke (3-4)
- 4 – pozdrav
- 5 – podpis

Za konec še pesem Toneta Pavčka, ki nam razkrije,
zakaj je fino napisati pismo.

Tone Pavček: PISMA

V času, ko so v modi in v slavi
telefoni, kasete, faksi,
jaz ostajam, kot da nisem pri pravi,
pri stari pisemski praksi.

Pisma so fina in zaupljiva.
Pisma povedo več kot beseda.
In četudi se v šoli često dobiva
in četudi sva skoro soseda,

pišem pisma. In poštar hodi
od mene k njej in od nje spet do mene,
hodi in najbrž misli: Prismodi!
Kaj ju neki k pisarjenju žene?!

Tisoč skrivnosti. In povrh še ena.
Kakor post skriptum najbolj resnična:
tako je ljubka in tako zaželena,

bolj kot petica najbolj odlična,

bolj kot vsak video ali kasete,
bolj kot karkoli najboljšega v mislih,
bolj kot vsa druga dekleta.
A to se pove lahko samo v pismih.

